

SPIS TREŚCI

1. Podstawy farmakologii ogólnej – Elżbieta Nowakowska

1.1. Lek

1.1.1. Pochodzenie leku, nazewnictwo

1.1.2. Postacie leków

1.1.3. Dawki leków i dawkowanie

1.1.4. Sposoby wprowadzania leków do organizmu

1.1.5. Źródła informacji o lekach

1.1.6. Podstawowe informacje o sposobie zapisywania leków

1.2. Podstawy farmakokinetyki

1.2.1. Podstawowe pojęcia farmakokinetyczne

1.3. Podstawy farmakodynamiki

1.3.1. Działanie leków

1.3.2. Mechanizmy działania leków

1.3.3. Interakcje leków

1.3.3.1. Interakcje farmaceutyczne

1.3.3.2. Interakcje farmakokinetyczne

1.3.3.3. Interakcje farmakodynamiczne (koergizm)

1.4. Podstawy farmakoekonomiki

2. Leki wpływające na układ autonomiczny, nerwy obwodowe

i mięśnie

2.1. Leki wpływające na układ przywspółczulny – Róża Julia Wiśniewska, Konstanty

Wiśniewski

2.1.1. Leki pobudzające czynność układu przywspółczulnego (leki cholinomimetyczne)

2.1.2. Leki hamujące czynność układu przywspółczulnego (cholinolityki, parasympatykolityki)

2.2. Leki wpływające na układ współczulny – Róża Julia Wiśniewska, Konstanty

Wiśniewski

2.2.1. Leki pobudzające układ adrenergiczny (sympatykomimetyki)

2.2.2. Leki hamujące czynność układu współczulnego

2.3. Leki wpływające na zwoje układu autonomicznego – Róża Julia Wiśniewska, Konstanty
Wiśniewski

2.3.1. Leki porażające zwoje (ganglioplegica)

2.4. Leki wpływające na zakończenia ruchowe – Maria Sieklucka-Dziuba, Jacek Dziuba

2.4.1. Leki porażające zakończenia ruchowe (zmiotczające)

2.4.2. Leki pobudzające zakończenia ruchowe

2.5. Leki znieczulające miejscowo – Waldemar A. Turski

2.6. Leki spazmolityczne – Waldemar A. Turski

2.6.1. Leki miolityczne – pochodne izochinolinowe

2.6.2. Leki cholinolityczne o silnym działaniu miolitycznym

2.6.3. Inne leki

2.6.4. Leki pochodzenia roślinnego o działaniu spazmolitycznym

3. Leki wpływające na ośrodkowy układ nerwowy

3.1. Leki znieczulenia ogólnego – Maria Sieklucka-Dziuba, Jacek Dziuba

3.1.1. Premedykacja farmakologiczna

3.1.2. Wziewne środki znieczulenia ogólnego

3.1.3. Dożylnie środki znieczulenia ogólnego

3.2. Leki przeciwbólowe – Leszek Szadujkis-Szadurski, Katarzyna Szadujkis-Szadurska

3.2.1. Opioidowe leki przeciwbólowe

3.2.2. Nieopiodowe leki przeciwbólowe

3.3. Leki psychotropowe – Grażyna Ossowska, Izabela Zakrocka, Magdalena Idziak

3.3.1. Leki przeciwlękowe (anksjolityczne) – Grażyna Ossowska, Izabela Zakrocka

3.3.2. Leki neuroleptyczne – Grażyna Ossowska, Magdalena Idziak

3.3.3. Leki przeciwdepresyjne – Grażyna Ossowska, Izabela Zakrocka

3.4. Leki nasenne i uspokajające – Grażyna Ossowska, Magdalena Idziak

3.4.1. Barbiturany

3.4.2. Pochodne benzodiazepiny

3.4.3. Nowe leki nasenne

3.4.4. Inne leki nasenne

3.4.5. Leki uspokajające roślinne i sole bromu

3.5. Leki przeciwpadaczkowe – Stanisław J. Czuczwar

3.5.1. Charakterystyka padaczki

3.5.2. Leki przeciwpadaczkowe

3.5.3. Zasady stosowania leków przeciwpadaczkowych

3.5.4. Leki stosowane w leczeniu stanu padaczkowego

3.6. Leki stosowane w chorobach neurodegeneracyjnych – Stanisław J. Czuczwar

3.6.1. Leki stosowane w chorobie Parkinsona

3.6.2. Leki stosowane w innych schorzeniach neurodegeneracyjnych

3.7. Leki cucące – Stanisław J. Czuczwar

4. Zależności lekowe i narkomanie – Grażyna Rajtar-Cynke

4.1. Leki wywołujące uzależnienia

4.1.1. Narkotyczne leki przeciwbólne

4.1.2. Leki nasenne

4.1.3. Kokaina

4.1.4. Inne leki o właściwościach uzależniających

4.2. Inne substancje o działaniu uzależniającym

4.2.1. Związki o działaniu halucynogennym

4.2.2. Amfetaminy i inne związki o działaniu pobudzającym

4.2.3. Pochodne kannabinolu

4.2.4. Środki stosowane drogą wziewną

4.3. Używki wywołujące uzależnienia

4.3.1. Alkohol etylowy

4.3.2. Nikotyna

5. Związki endogenne i leki wpływające na procesy regulacyjne organizmu

5.1. Hormony – Piotr Tutka, Maria Kozicka

5.1.1. Hormony podwzgórza – Piotr Tutka

5.1.2. Hormony przysadki mózgowej – Piotr Tutka

5.1.3. Hormony tarczycy. Leki przeciwtarczycowe. Związki jodu – Piotr Tutka

5.1.4. Hormony kory nadnerczy – Piotr Tutka

5.1.5. Hormony i leki wpływające na gospodarkę węglowodanową – Piotr Tutka

5.1.6. Hormony i inne czynniki wpływające na gospodarkę wapniowo-fosforanową – Piotr Tutka

5.1.7. Hormony płciowe – Maria Kozicka

5.1.8. Hormonalna terapia zastępcza (HTZ) – Maria Kozicka

5.1.9. Doustne środki antykoncepcyjne – Maria Kozicka

5.2. Witaminy i pierwiastki śladowe – Zdzisław M. Kleinrok, Grażyna Rajtar-Cynke

5.2.1. Witaminy rozpuszczalne w tłuszczach

5.2.2. Witaminy rozpuszczalne w wodzie

5.2.3. Preparaty wielowitaminowe

5.2.4. Pierwiastki śladowe

5.3. Autakoidy – Maria Rutkowska

5.3.1. Histamina i leki przeciwhistaminowe

5.3.2. Prostanoidy, leukotrieny

5.3.3. Tlenek azotu

5.3.4. Serotonina

5.3.5. Angiotensyna

5.4. Leki przeciwzapalne – Leszek Szadujkis-Szadurski, Katarzyna Szadujkis-Szadurska

5.4.1. Niesteroidowe leki przeciwzapalne

5.4.2. Inne leki stosowane w reumatoidalnym zapaleniu stawów

5.4.3. Leki stosowane w leczeniu dny

5.5. Leki moczopędne – Bogusław Czerny

5.5.1. Tiazydy i leki tiazydopodobne

5.5.2. Diuretyki pętlowe

5.5.3. Leki moczopędne oszczędzające potas

5.5.4. Inne leki

6. Leki stosowane w chorobach układu krążenia

6.1. Leki stosowane w niewydolności serca – Jerzy Wójcicki

6.1.1. Glikozydy nasercowe

6.1.2. Leki rozszerzające naczynia krwionośne

6.1.3. Leki moczopędne w niewydolności krążenia

6.1.4. Inne leki zwiększające kurczliwość serca

6.1.5. Leki β -adrenolityczne w niewydolności krążenia

6.1.6. Uwagi na temat leczenia niewydolności serca

6.2. Leki stosowane w zaburzeniach rytmu serca – Bogusław Czerny, Jerzy Wójcicki

6.2.1. Leki stosowane w zaburzeniach rytmu wynikających ze zwiększonego automatyzmu serca

6.2.2. Leki ułatwiające przewodzenie w układzie bódźcoprzewodzącym

6.3. Leki stosowane w nadciśnieniu tętniczym – Bogusław Czerny

6.3.1. Leki moczopędne

6.3.2. Leki β -adrenolityczne

6.3.3. Leki blokujące kanały wapniowe adrenolityczne

6.3.4. Inhibitory konwertazy angiotensyny I i antagoniści receptora angiotensynowego AT1

6.3.5. Leki hipotensyjne działające na ośrodkowy układ nerwowy

6.3.6. Leki α_1 -adrenolityczne

6.3.7. Leki rozkurczające mięśnie gładkie naczyń krwionośnych

6.3.8. Inhibitory reniny

6.4. Leki stosowane w chorobie niedokrwiennej serca – Jerzy Wójcicki

6.4.1. Azotyny i azotany

6.4.2. Syndoiminy

6.4.3. Leki β -adrenolityczne

6.4.4. Leki blokujące kanały wapniowe

6.5. Ogólne zasady postępowania farmakologicznego w zawale mięśnia sercowego – Jerzy Wójcicki

6.6. Leki stosowane we wstrząsie – Jerzy Wójcicki

6.7. Leki przeciwmiażdżycowe – Bogusław Czerny

6.7.1. Statyny (inhibitory reduktazy hydroksymetylokoenzymu A)

6.7.2. Żywice jonowymienne

6.7.3. Pochodne kwasu fibrynowego (fibraty)

6.7.4. Kwas nikotynowy

6.7.5. Inne leki obniżające stężenie lipidów

7. Farmakoterapia chorób krwi i układu krwiotwórczego

7.1. Krew i preparaty krwiopochodne – Jolanta Parada-Turska, Piotr Paluszkiewicz

7.1.1. Krew pełna

7.1.2. Składniki krwi i produkty krwiopochodne

7.1.3. Środki krwiozastępcze

7.2. Leki wpływające na czynność krwiotwórczą szpiku – Jolanta Parada-Turska, Piotr Paluszkiewicz

7.2.1. Cytokiny krwiotwórcze (hematopoetyny)

7.2.2. Interferony

7.2.3. Leki stosowane w niedokrwistościach

7.3. Leki wpływające na krzepnięcie krwi – Grażyna Rajtar-Cynke

7.3.1. Leki stosowane w terapii chorób zakrzepowo-zatorowych

7.3.2. Leki stosowane w leczeniu skaz krwotocznych

8. Leki stosowane w chorobach układu oddechowego – Bożena Tarchalska-Kryńska

8.1. Leki wykrztuśne i sekretolityczne

8.1.1. Leki wykrztuśne

8.1.2. Leki sekretolityczne

8.2. Leki przeciwkaszlowe

8.2.1. Leki przeciwkaszlowe o działaniu ośrodkowym

8.2.2. Leki przeciwkaszlowe o działaniu obwodowym

8.3. Leki przeciwastmatyczne

8.3.1. Leki rozkurczające mięśnie gładkie oskrzeli

8.3.2. Leki zapobiegające reakcji alergicznej i hamujące alergiczne zapalenie

8.3.3. Leczenie biologiczne w astmie

8.3.4. Inne leki wspomagające leczenie stanów skurczowych oskrzeli

8.3.5. Postępowanie w utrzymującym się ostrym/ciężkim napadzie duszności i w stanie astmatycznym

8.4. Przewlekła obturacyjna choroba płuc (POChP)

9. Leki stosowane w chorobach układu pokarmowego – Maria Rutkowska

9.1. Leki stosowane w zaburzeniach motoryki przewodu pokarmowego

9.1.1. Leki przeciwbiegunkowe

9.1.2. Leki przeczyszczające

9.2. Leki wpływające na funkcje wydzielnicze przewodu pokarmowego

9.2.1. Leki pobudzające wydzielanie żołądkowe

9.2.2. Leki hamujące wydzielanie żołądkowe

9.2.3. Leki wzmacniające barierę śluzówkową

9.2.4. Leki neutralizujące kwas solny (antacida)

9.2.5. Leki żółciotwórcze i żółciopędne

9.3. Leczenie zakażeń *Helicobacter pylori*

9.4. Leki przeciwwymiotne

9.4.1. Metoklopramid

9.4.2. Neuroleptyki

9.4.3. Leki cholinolityczne

9.4.4. Antagoniści receptora H1

9.4.5. Antagoniści receptora serotoninowego 5-HT3

9.4.6. Kannabinoidy

9.4.7. Antagoniści receptora NK1

10. Leki stosowane w zakażeniach bakteryjnych, grzybiczych, wirusowych i pasożytniczych

10.1. Antybiotyki – Lilia Grodzińska, Aleksandra Goszcz

10.1.1. Antybiotyki β -laktamowe

10.1.2. Makrolidy

10.1.3. Linkozamidy

10.1.4. Antybiotyki aminoglikozydowe

10.1.5. Tetracykliny

10.1.6. Inne antybiotyki

10.2. Syntetyczne leki chemioterapeutyczne – Lilia Grodzińska, Aleksandra Goszcz

10.2.1. Sulfonamidy

10.2.2. Pochodne nitrofuranu

10.2.3. Pochodne nitroimidazolu

10.2.4. Chinolony przeciwbakteryjne

10.3. Leki przeciwgrzybicze – Grażyna Rajtar-Cynke

10.3.1. Antybiotyki przeciwgrzybiczne.

10.3.2. Syntetyczne leki przeciwgrzybiczne

10.4. Leki stosowane w leczeniu gruźlicy – Grażyna Rajtar-Cynke

10.4.1. Podstawowe leki przeciwgruźlicze

10.4.2. Leki przeciwgruźlicze drugiego wyboru

10.5. Leki przeciwwirusowe – Grażyna Rajtar-Cynke

10.5.1. Analogi nukleozydowe inhibitory polimerazy wirusowego DNA

10.5.2. Leki przeciwwirusowe o innych mechanizmach działania

10.5.3. Leki stosowane w leczeniu zakażenia wirusem niedoboru immunologicznego u ludzi (HIV)

10.6. Leki przeciwpierwotniakowe – Maria Kozicka

10.6.1. Leki stosowane w zimnicy

10.6.2. Leki stosowane w pełzakowicy i giardiozie (lambliozy)

10.6.3. Leki stosowane w rzęsistkowicy

10.6.4. Leki stosowane w toksoplazmozie

10.6.5. Leki stosowane w pneumocystozie

10.7. Leki stosowane w zakażeniach robakami i stawonogami – Maria Kozicka

10.7.1. Leki stosowane w zakażeniach robakami obłymi

10.7.2. Leki stosowane w zakażeniach robakami płaskimi

10.8. Środki o działaniu odkażającym i antyseptycznym – Maria Kozicka

10.8.1. Kwasy

10.8.2. Substancje uwalniające tlen atomowy

10.8.3. Jod i jodofory

10.8.4. Alkohole

10.8.5. Barwniki

10.8.6. Sole metali ciężkich

10.8.7. Pochodne biguanidu i amidyny

10.8.8. Inne

11. Immunofarmakologia – Tomasz Kubiowski, Grażyna Rajtar-Cynke

11.1. Leki immunostymulujące

11.2. Leki immunosupresyjne

12. Chemioterapia nowotworów – Tomasz Kubiowski

12.1. Podstawowe założenia chemioterapii

12.2. Podział leków przeciwnowotworowych

12.2.1. Leki alkilujące

12.2.2. Antymetabolity

12.2.3. Leki zaburzające strukturę i funkcję wrzeciona kariokinetycznego

12.2.4. Inhibitory topoizomerazy

12.2.5. Antracykliny

12.2.6. Inne

12.3. Rola hormonoterapii w leczeniu chorób nowotworowych

12.4. Rola terapii celowanych w leczeniu chorób nowotworowych

13. Środki cieniujące i radiofarmaceutyki – Zdzisław M. Kleinrok, Mariusz Świąder

13.1. Środki cieniujące stosowane w badaniach promieniami Roentgena

13.1.1. Środki cieniujące niezawierające jodu

13.1.2. Środki cieniujące zawierające jod

13.2. Środki cieniujące stosowane w badaniach ultrasonograficznych (USG)

13.3. Środki cieniujące używane w badaniach jądrowego rezonansu magnetycznego (NMR)

13.4. Radiofarmaceutyki

13.5 Wpływ środków cieniujących na wyniki badań laboratoryjnych oraz interakcje z lekami

13.6. Działania niepożądane i toksyczne środków cieniujących

14. Wpływ leków na płód. Leki a karmienie piersią – Krystyna Kmiecik-Kołąda

14.1. Chemioterapia zakażeń bakteryjnych i grzybiczych w położnictwie

14.2. Leki przeciwbólowe i przeciwzapalne

14.3. Leki psychotropowe

14.4. Pochodne kwasu barbiturowego

14.5. Leki stosowane w chorobach układu krążenia

14.6. Witaminy a ciąża

14.7. Leczenie wybranych chorób w okresie ciąży

14.7.1. Powikłania zakrzepowo-zatorowe

14.7.2. Cukrzyca

14.7.3. Schorzenia tarczycy

14.7.4. Padaczka

14.7.5. Zakażenie HIV a ciąża

14.8. Leki a karmienie piersią

14.9. Leki tłumiące laktację

14.10. Fitoterapia w okresie ciąży

14.11. Aromaterapia w okresie ciąży

15. Leki stosowane w położnictwie – Krystyna Kmiecik-Kołada, Ireneusz Kołada

15.1. Leki stosowane w okresie okołoporodowym

15.1.1. Leki pobudzające czynność skurczową macicy

15.2. Analgezja porodu

15.2.1. Leki uspokajające

15.2.2. Opioidowe leki przeciwbólowe

15.2.3. Dożylne środki znieczulenia ogólnego

15.2.4. Środki zwiotczające

15.2.5. Środki znieczulające miejscowo

15.3. Postępowanie w przypadku krwotoku łożniczego

15.4. Leki stosowane w rzucawce

15.5. Leki stosowane w porodzie przedwczesnym zagrażającym

15.5.1. Leki tokolityczne

Skorowidz